Research Article

Sociological Analysis of Women's Sense of Security and Its Effective Factors in Shiraz Metropolis

Alireza Farrokhi [1]
Assistant Professor, Department of Social Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Recievied:2025/05/13 Accepted: 2025/09/16
https://doi.org/10.22034/jis.2025.2060570.1034

Extended Abstract

Introduction: Prior to Industrial Revolution, women only held traditional roles, but the emergence of modern industrial society facilitated women's widely widespread entry into various social spheres, and resulted in remarkable changes in their roles. Although women have achieved considerable successes across various fields, they have also consistently faced numerous challenges. Security is one of these challenges, particularly in metropolitan areas worldwide, which has evolved into an acute social issue. This situation is equally evident in Iran, a country that has undergone significant changes in the status of women in recent decades. In light of this context, the aim of this research is to investigate the sense of security among women and its relationship with self-esteem and social trust in the metropolis of Shiraz.

Method: This quantitative study utilized a survey approach to gather data. The population consisted of women aged 15-45 years residing in Shiraz, with a total of 384 participants selected through multi-stage random sampling procedures. The research instrument used to assess the sense of security was the Security and Pleasure Questionnaire (SPQ) developed by Gilbert et al. (2009). Self-esteem was measured using the Rosenberg Self-Esteem Questionnaire (1965), and social trust was assessed using the Mirfardi and Qarnaei Social Trust Questionnaire (2016). To ensure the reliability of the questionnaires, the Cronbach's Alpha coefficient was employed yielding values of .79, .83, and .81 for self-esteem, sense of security, and social trust, respectively.

Findings: The descriptive findings revealed that the average level of sense of security among women fell below the moderate level, suggesting that sense of security remains a challenging problem in metropolitan contexts. Furthermore, the analytical findings demonstrated a positive and significant relationship between self-esteem and social trust with women's sense of security. The results indicated that self-esteem and social trust accounted for 0.28 of the total variance in women's sense of security. The results also revealed that the demographic variables of marital status and educational level do not significantly affect the sense of security.

Conclusion: Women constitute half of the population in every society and play a crucial role in the development process of modern industrial societies. However, the lack of a sense of security can hinder their progress, making it imperative to address this social problem. This research concludes that by improving women's psychological self-esteem and social trust capacities, the sense of security in metropolises can be enhanced, potentially alleviating a significant challenge faced by women in the country.

Keywords: Sense of security, Self-esteem, Social trust, Women, Metropolis.

Citation: Farrokhi, A. R. (2025). Sociological Analysis of Women's Sense of Security and Its Effective Factors in Shiraz Metropolis. *Journal of Industrial Sociology*, 2(2), 224-238.

1.Corresponding author, E-mail: farrokhi358@pnu.ac.ir

مقاله پژوهشی

تحلیل جامعه شناختی احساس امنیت زنان و عوامل موثر بر آن در کلان شهر شیراز

علیرضا فرخی[۱]

استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱٤۰٤/۰۲/۲۳ تاریخ پذیرش: ۱٤۰٤/۰٦/۲۵

https://doi.org/10.22034/jis.2025.2060570.1034

چکیده مبسوط

مقدمه: زنان تا پیش از انقلاب صنعتی صرفا نقش‌های سنتی برعهده داشتند اما جامعه نوین صنعتی باعث شد زنان به طور گسترده وارد عرصه های مختلف اجتماعی شوند و نقش های آنان بطور حیرت انگیزی تغییر یابد. اگرچه، زنان موفقیت های بسیار بزرگی در حوزه های مختلف کسب کرده اند اما همواره با چالش های متعددی نیز روبرو بوده اند. امنیت یکی از این چالش ها است که به ویژه در کلان شهرها در سراسر جهان به یک مساله حاد اجتماعی تبدیل شده است. این وضعیت در ایران نیز به عنوان کشوری که در دهه های اخیر تغییرات زیادی در وضعیت زنان تجربه نموده است، وجود دارد. برهمین مبنا، هدف این پژوهش، بررسی احساس امنیت در بین زنان و ارتباط آن با «عزت نفس» و «اعتماد» در کلان شهر شیراز است.

روش: این پژوهش از نوع کمی است که با استفاده از تکنیک پیمایش انجام شده است. جامعه آماری، زنان ۱۵تا٤۵ ساله کلان شهر شیراز هستند که ۳۸٤ نفر از آنان با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی چندمرحله ای انتخاب شدند. ابزار تحقیق جهت احساس امنیت، پرسشنامه امنیت و لذت گیلبرت و همکاران (۲۰۰۹) بود. برای سنجش عزت نفس از پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ (۱۹٦۵) استفاده گردید و بالاخره، برای برآورد اعتماد از پرسشنامه اعتماد اجتماعی میرفردی و قارنایی (۱۳۹۵) استفاده به عمل آمد. کلیه پرسشنامه ها با استفاده از همسانی درونی به روش آلفا کرانباخ تعیین پایایی شدند که مقادیر آن برای «عزت نفس»(۰/۷۹)، «احساس امنیت» (۰/۸۳) و «اعتماد» (۰/۸۱) بود.

یافته‌ها: براساس یافته های توصیفی، میانگین نمره احساس امنیت در بین زنان، کمتر از سطح متوسط است که نشان می دهد احساس امنیت همچنان یک مساله چالش برانگیز در کلان شهرهاست. به علاوه، براساس یافته های تحلیلی، رابطه مستقیم و معناداری بین عزت نفس و اعتماد اجتماعی با احساس امنیت زنان وجود دارد و این متغیرها قادر هستند، ۰/۲۸ واریانس را تبیین کنند. یافته ها همچنین نشان دادند، متغیرهای وضع تاهل و تحصیلات رابطه معناداری با احساس امنیت ندارند.

نتیجه‌گیری: زنان نیمی از جمعیت هر جامعه را تشکیل می‌دهند و نقش حیاتی در فرآیند توسعه جوامع نوین صنعتی ایفا می‌کنند. با این حال، فقدان احساس امنیت می‌تواند مانع پیشرفت آنها شود و همین امر، پرداختن به این مساله اجتماعی را ضروری می‌سازد. نتیجه گیری پژوهش حاضر این است که با بهبود عزت نفس روانی و ظرفیت‌های اعتماد اجتماعی زنان، می‌توان احساس امنیت را در کلان‌شهرها افزایش داد و به طور بالقوه یکی از چالش‌های مهم پیش روی زنان کشور را تسکین و تقلیل داد.

کلیدواژه‌ها: احساس امنیت، عزت نفس، اعتماد اجتماعی، زنان، کلان شهر.

ارجاع: فرخی، علیرضا. (۱٤۰٤). تحلیل جامعه شناختی احساس امنیت زنان و عوامل موثر بر آن در کلان شهر شیراز. *مجله جامعه شناسی صنعتی*، ۲(۲)، ۲۳۸-۲۲٤.

۱.ایمیل نویسنده مسؤول: farrokhi358@pnu.ac.ir

مقدمه

امنیت، به عنوان فقدانِ هراس از تهدید و مخاطره (موریس[1]، ۱۹۷۰)، یکی از نیازهای اساسی انسان است (مازلو، ۱۳۷٦). امنیت در سطح فردی باعث آرامش، بروز استعدادها و خلاقیت می شود و در سطح اجتماعی زمینه ساز توسعه است، چراکه فعالیتهای اقتصادی مستلزم امنیت هستند. امنیت، هم به صورت واقعی و هم به صورت احساس، تجلی می یابد و معمولا، احساس امنیت، مهمتر از وجودِ امنیت است چراکه واکنش های فرد در جامعه، بستگی به میزان احساس او از امنیت دارد (نوروزی و فولادی سپهر، ۱۳۸۸). تاپیش از انقلاب صنعتی و ظهور دنیای نوین، وظیفه زن عبارت بود از بارداری در سال های جوانی، مراقبت و نگهداری از نوزادان، و انجام کارهای خانه مانند شستن، پختن، روفتن و غیره. اما نقش زنان در دنیای صنعتی به صورت گسترده تغییر یافت. ظهور فناوری های تولید شیر خشک از یک سو و روش های موثر پیشگیری از بارداری از سوی دیگر باعث شدند زنان در جامعه صنعتی از قید و بندهای تاریخی رهایی یابند. از این پس، زنان توانستند به جستجوی کار و حرفه بپردازند و به عرصه هایی خارج از فعالیت های خانگی گام بگذارند (نولان و لنسکی[2]، ۲۰۰۹). حسب گزارش بانک جهانی[3] (۲۰۲۵) بالغ بر ۵۰٪ زنان بالاتر از ۱۵ سال در نیروی کار مشارکت دارند. این به این معناست، که در دنیای نوین صنعتی زنان به طور گسترده در حوزه های مختلف جامعه وارد شده اند. در ایران، نرخ مشارکت زنان در نیروی کار پس از فرآیند نوسازی در یکصد سال اخیر به سرعت افزایش یافته و به رقم ۲۰٪ رسیده است (بانک جهانی[4]، ۲۰۲۵) که اگرچه، در مقایسه با کشورهای توسعه یافته، پایین است اما در مقایسه با گذشته، شگفت انگیز است. ورود گسترده زنان به عرصه های مختلف اجتماعی، اگرچه، دستاوردهای مهمی برای زنان و برای جامعه داشته است اما تهدیدهایی نیز برای آنان به همراه داشته است. اگرچه، جرایم خشن عمدتا توسط مردان انجام می شوند و قربانیان آن نیز اغلب مردان هستند (فرانزس[5]، ۲۰۱۵) اما احساس ناامنی و ترس از جرم در بین زنان به مراتب بیشتر است (احمدی و حیدری، ۱۳۹۳). وار[6] (۱۹۸٤) استدلال می کند، زنان به لحاظ ساختار جسمی ضعیف تر از مردان هستند و به ویژه در دوران قاعدگی یا بارداری به پایین ترین درجه قدرت و توان فیزیکی می رسند. به اعتقاد فرارو[7] (۱۹۹٤) زنان همیشه در معرض آزار و اذیت جنسی و تجاوز به عنف قرار دارند و وقتی زنان آنرا به سایر جرایم تعمیم می دهند، باعث می شود همواره دچار احساس ناامنی باشند. مونی[8] و همکاران (۲۰۰۷) بر این عقیده هستند که احساس ناامنی زنان ریشه در فرآیند جامعه پذیری آنان دارد. در فرآیند جامعه پذیری، از زنان انتظار می رود مطیع، منظم، عاطفی و محتاط باشند. این امر باعث می شود آنها در مواجهه با هرگونه تهدیدی احساس ناامنی کنند. برادلی[9] و همکاران (۲۰۰۱) نشان می دهند که احساس ناامنی در بین زنان ریشه در تفاوت های زیستی دارد. زنان به دلیل ساختار خاص ترشح هورمون ها، هنگام مواجهه با محرک ترس آور با سطوح بالاتری از ترس واکنش نشان می دهند. ظهور و بروز کلان شهرها به

1. Morris
2. Nolan & Lenski
3. World Bank
4.World Bank
5. Franzese
6. Warr
7. Ferraro
8. Mooney
9. Bradely

عنوان نماد اساسی جامعه نوین صنعتی، به تشدید جرایم و افزایش احساس ناامنی کمک کرده است. کلان شهرها به دلیل تراکم بالای جمعیت، وجود فرصت های بیشتر جرم، و گمنامی، نرخ های بالاتری از جرایم دارند (گلیزر و ساکردات[1]، ۱۹۹۹) و به همین دلیل، احساس ناامنی و ترس از جرم در آنها بیشتر است و این وضعیت در بین زنان، شدیدتر است. شیراز به عنوان یکی از ۱۰ کلان شهر ایران که پس از تهران، مشهد، اصفهان، و کرج قرار می گیرد (مرکز آمار ایران، ۱۳۹٦) دارای یکی از بالاترین نرخ های جرایم در کشور است (اشکیتی، خداکرمی، ۱۳۹۸). به طور طبیعی، این امر باعث می شود، احساس ناامنی نیز در بین زنان در این کلان شهر بالا باشد (گلی، ۱۳۹۰؛ احمدی و روستا، ۱۳۹۸). با توجه به مقتضیات جامعه نوین، مشارکت زنان در عرصه های عمومی در سراسر جهان در حال افزایش است و در ایران نیز زنان به ویژه با استقبال چشمگیر از تحصیلات عالی، به صورت گسترده وارد عرصه های عمومی شده اند و این روند در آینده، تشدید خواهد شد. به طور مسلم، زنان نیمی از جمعیت، نیمی از ظرفیت های کشور و نیمی از توسعه هستند و احساس ناامنی باعث می شود، نیمی از توان جامعه در مسیر تحقق اهداف، تقلیل یابد. عوامل متعددی در تبیین ناامنی زنان در کلان شهرها مورد توجه قرار گرفته اند (احمدی و فرهادی، ۱۳۹٦) با این حال، عزت نفس و اعتماد اجتماعی نیز می تواند پیوند نزدیکی با احساس امنیت داشته باشد که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. با این تفاصیل، پژوهش حاضر به دنبال آن است که اولا، برآورد روشنی از احساس امنیت در بین زنان در کلان شهر شیراز ارائه، و ثانیا، رابطه آن را با اعتماد به نفس و اعتماد اجتماعی واکاوی کند.

پیشینه پژوهش

افرا (۱٤۰۲) در مطالعه ای با عنوان فراتحلیل عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان با تحلیل ۵۵ مقاله منتشر شده در پایگاههای اطلاعاتی در سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۹ نشان داد مشارکت اجتماعی، تعلق مذهبی، حمایت اجتماعی، شبکه روابط اجتماعی، عملکرد پلیس، هویت اجتماعی، انسجام اجتماعی و اعتماد اجتماعی پیوند معناداری با احساس امنیت اجتماعی زنان دارد. عبیدی و همکاران (۱٤۰۲) در پژوهشی با بررسی مولفه های موثر بر ارتقاء احساس امنیت زنان و پیشگیری از جرم در طراحی مجتمع های مسکونی، نشان دادند، مولفه معماری- کالبدی، بیشترین و زیبایی شناسی کمترین مقدار واریانس ارتقاء احساس امنیت زنان در مجتمع های مسکونی را تبیین کرده است. میرکتولی و همکاران (۱٤۰۲) در پژوهشی به بررسی عوامل فیزیکی ـ اجتماعی مؤثر بر احساس امنیت زنان در فضاهای شهری در گرگان پرداختند. یافته ها نشان داد، عامل اجتماعی، عامل رفتاری، و مبلمان شهری دارای بیشترین اثر بر احساس امنیت زنان در فضاهای شهری است. شربتیان و همکاران (۱٤۰۱) با بررسی نقش ابعاد هویت در احساس امنیت دبیران زن در شهر مشهد، نشان دادند، هویت تاریخی – ملی، خانوادگی و هویت اجتماعی رابطه معناداری با احساس امنیت معلمان زن دارد. روانشاد و همکاران (۱٤۰۰) در پژوهشی به بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهر اراک پرداختند. یافته های این پژوهش نشان داد، امنیت اجتماعی زنان کمتر

1. Glaeser & Sacerdote

از متوسط کمتر است و سرمایه اجتماعی، نگرش به پلیس و ارزشها و نگرشهای جنسیتی، سبک زندگی پرخطر، پایگاه اقتصادی و اجتماعی، سن و وضعیت تأهل رابطه معناداری با احساس امنیت دارد. بخشنده و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان در شهر تهران پرداختند. یافته ها نشان داد، احساس امنیت زنان در مناطق شمالی شهر بیشتر از زنان مناطق جنوبی بود. همچنین، بین شرایط اقتصادی، عملکرد دستگاه های امنیتی، شبکه روابط اجتماعی، فقدان سرپرست، سن، وضعیت تأهل و وضعیت اقتصادی رابطه معنادار وجود دارد. احمدی و همکاران (۱۳۸۸) ترس از جرم را در مناطق جرم خیز شهر شیراز بررسی کردند. یافته های مطالعه ایشان نشان می دهد که از میان متغیرهای فردی ، جنسیت رابطه معناداری با ترس از جرم دارد.

در تحقیقات خارجی، بخش عمده تحقیقات این حوزه ذیل مطالعات «ترس از جرم» انجام شده است. سیدا سمر[1] و همکاران (۲۰۲٤) در مطالعه ای به بررسی ترس از قربانی شدن در میان زنان در فضاهای عمومی، با تمرکز بر شدت ترس آنها، عوامل مؤثر بر آن و پیامدهای ناشی از آن بر زندگی شخصی و اجتماعی آنها پرداختند. یافته‌ها نشان داد، زنان در مقایسه با مردان، به طور قابل توجهی احساس آسیب‌پذیری بیشتری در برابر قربانی شدن دارند، به طوریکه ۹۰٪ از زنان احساس ناامنی را گزارش کردند. این آسیب‌پذیری فزاینده منجر به تغییرات رفتاری می‌شود، به طوری که ۸۵٪ از پاسخ‌دهندگان از حضور در برخی فضاهای عمومی در شب خودداری می‌کنند و ۷۵٪ دچار اختلالات شخصیتی ناشی از آن مانند اضطراب و استرس شدید می‌شوند . پولکو و کیمیک[2] (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی نقش جنسیت در احساس امنیت در پارک ها در لهستان پرداختند. یافته های این پژوهش نشان داد، تفاوت آماری معناداری بین زنان و مردان در احساس امنیت وجود دارد. تاتیانا[3] و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی رابطه امنیت روانی دانش آموزان و مشارکت آکادمیک و متغیرهای عملکرد در محیط آموزشی دیجیتال پرداختند و نشان دادند، دختران دانش آموز احساس امنیت بیشتری به خصوص در اتاق های وبینار دارند. همین تمایل در سطوح درگیری تحصیلی نیز و عملکرد مشاهده شد.

مروری بر تحقیقات پیشین نشان می دهد، احساس امنیت یا ناامنی در بین زنان در محیط های شهری مورد توجه بوده و متغیرهای متعددی مورد آزمون قرار گرفته اند. با این حال، وجه تمایز این پژوهش از تحقیقات پیشین این است که کمتر پژوهشی با تمرکز بر متغیرهای روانی و اجتماعی مطمح نظر بوده و علاوه بر آن، انجام چنین پژوهشی با تاکید بر ساختار کلان شهر شیراز کمتر مورد توجه بوده است.

چارچوب نظری

علیرغم اینکه، جامعه نوین صنعتی، امکانات و قابلیتهای متعددی پیشِ روی انسانها و جوامع قرار داده، اما پیامدها و تهدیدهای متعددی نیز برای آنان پدید آورده است. جرایم خشن و جرایم علیه اموال، بیش از هرزمان دیگری افزایش یافته و کانون عمده آنها کلان شهرهاست. این امر باعث شده است، احساس ناامنی در دنیای معاصر چشمگیر باشد. گیدنز

1. Syeda Samar
2. Polko & Kimic
3. Tatiana

(۱٤۰۱) با طرح مفهوم «ازجاکندگی» معتقد است، «نظامهای انتزاعی» در دنیای مدرن، خطر و مخاطره را وارد زندگی انسان کرده و این مفهوم چیزی است که فقط در دنیای مدرن پدیدار شده است. بک[1] (۱۹۹۹) با طرح مفهوم «جامعه مخاطره آمیز» بیان می کند که در جامعه نوین صنعتی، خطرات و ریسک ها بیشتر از قبل به چشم می خورند و توزیع شده اند. این خطرات نه فقط از منابع طبیعی بلکه از فناوری، محیط زیست، و ساختارهای اجتماعی نیز برمی آیند و این امر موجب احساس ناامنی در بین انسان ها می شود. اینها، بیانگر این نکته مهم اند که احساس امنیت یا ناامنی در دنیای معاصر بدل به یک مساله حاد اجتماعی به ویژه در بین زنان شده است. احساس امنیت یا ناامنی، به عنوان یک سازه اجتماعی متاثر از عوامل متعددی است. یک عامل مهم در تبیین احساس امنیت زنان، «عزت نفس» است. «عزت نفس»، عزت و احترامی است که فرد برای خویشتن قائل است (کاسین[2] و همکاران، ۲۰۱۱) و از این جهت حایز کارکردهای مهمی است. ادبیات نظری موجود بیانگر آن است که «عزت نفس» پایین، باعث ارتکاب جرم (بامیستر[3] و همکاران، ۱۹۹٦)، پیشداوری نژادی (رابین و هیوستن[4]، ۱۹۹۸)، افت تحصیلی (هانسفورد و هاتی[5]، ۱۹۸۲)، مصرف الکل (استفنهاگن و استفنهاگن[6]، ۱۹۸۵)، فقر (فینشتاین[7]، ۲۰۰۰) می شود. در همان حال، «عزت نفس» بالا منجر به بهبود عملکرد شغلی (جاج و بونو[8]، ۲۰۰۱)، تقویت روابط صمیمانه (بامیستر و همکاران، ۲۰۰۳)، کاهش خشونت (شف[9] و همکاران، ۱۹۸۹)، و سلامت روان (تایلور و براون[10]، ۱۹۸۹) می گردد. کارکردهای «عزت نفس» بیانگر آن است که این «سازه» می تواند بر احساس امنیت یا ناامنی زنان نیز تاثیر بگذارد. سازوکار این رابطه به این صورت است که «عزت نفس» به عنوان بعدِ ارزیابانه خودپنداره، فرد را به شایستگی ها، ارزش مندی، مهارت و توانایی های خود معطوف می نماید. این به این معناست که زنان دارای عزت نفس بالا، احساس ناامنی کمتری دارند زیرا آنها تصورات مثبت تری از خود، توانایی ها و مهارتهای شان دارند و این امر به آنها کمک می کند در مواجهه با محرک های ترس، بهتر بتوانند آنها را مدیریت کنند. دیگر عامل موثر بر احساس امنیت یا ناامنی، «اعتماد» است. «اعتماد» باور به این است که دیگران چیزی را انجام می دهند که از آنان انتظار می رود انجام دهند (شیلک[11] و همکاران، ۲۰۲۱). «اعتماد» یک مولفه اساسی سرمایه اجتماعی است و مقوم نظم اجتماعی است. گیدنز (۱٤۰۱: ٦٤) معتقد است، «اعتماد» نه کیفیتی کلی و نه وجهی از همبستگی اجتماعی، بلکه شیوه ضروری و اجتناب ناپذیر حیات اجتماعی است. در بحث «اعتماد» بنیادین، ریشه «اعتماد» در اطمینان به شخص صالح و معتبر مربوط می شود. «اعتماد» بنیادین، اضطراب را کاهش می دهد و نوعی احساس تداوم و نظم در رویدادها (حتی آنها که به طور مستقیم در حوزه ادراک اشخاص قرار نمی گیرند) را در ذهن فرد تداعی می کند. بنابراین، می توان چنین استنباط کرد که هرچه «اعتماد» بیشتر باشد، اضطراب کمتر و در نتیجه، احساس امنیت بیشتر است.

1. Beck
2. Kassin
3. Baumeister
4. Rubin & Hewstone
5. Hansford & Hattie
6. Steffenhagen
7. Fienstein
8. Judge & Bono
9. Scheff
10. Taylor & Brown
11. Schilke

با این وصف، با استناد به مباحث نظری مطرح شده، این سئوال مطرح می شود که آیا بین «اعتماد» و «عزت نفس» با احساس امنیت در بین زنان در کلان شهر شیراز رابطه معناداری وجود دارد؟

روش پژوهش

این پژوهش از نوع پژوهش های کمی است و با استفاده از تکنیک پیمایش انجام شده است. جامعه آماری، زنان ۱۵تا٤٥ ساله شهر شیراز بودند که تعداد آنان برحسب نتایج سرشماری نفوس و مسکن مرکز آمار ایران (۱۳۹٦)در حدود ٤١٥١٩٨ نفر بود. با برآورد احساس امنیت به عنوان یک صفت کیفی و لحاظ کردن بیشترین واریانس، ۳۸٤ نفر به عنوان نمونه تعیین و اطلاعات مورد نیاز از آنان جمع آوری شد. جهت انجام نمونه گیری از روش نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای استفاده گردید و نمونه ها در مناطق یازده گانه شهر شیراز انتخاب شدند. لازم به توضیح است، پس از مراجعه به نمونه ها، ابتدا توضیحاتی در مورد پژوهش و اهداف آن ارائه و در صورت رضایت مراجعه شوندگان، آنان در تحقیق مشارکت کرده، اطلاعات از آنان جمع آوری شد. ابزار تحقیق جهت سنجش«عزت نفس» پرسشنامه «عزت نفس» روزنبرگ[1] (۱۹٦٥) بود که مشتمل بر ۱۰ آیتم و به صورت تک عاملی است. برای سنجش احساس امنیت از پرسشنامه «امنیت و لذت اجتماعی»(گیلبرت[2] و همکاران، ۲۰۰۹) استفاده به عمل آمد که دارای ۱۱گویه است و سطح سنجش آن به صورت لیکرت ٥ درجه ای (۱= تقریبا هرگز تا ٥= تقریبا همیشه) می باشد. و بالاخره، برای سنجش «اعتماد» از پرسشنامه «اعتماد اجتماعی» (میرفردی و احمدی قارنائی، ۱۳۹٥) استفاده شد که دارای ۹ سوال و دو بعدِ روابط «بین شخصی» و «روابط شخصی» است. با توجه به اینکه، پرسشنامه‌ها در شرایط جامعه ایران مورد استفاده شده و اعتبار آنها سنجش شده بود، نیازی به محاسبه مجدد اعتبار ابزار نبود اما جهت تعیین میزان پایایی آنها از همسانی درونی به روش ضریب آلفا کرانباخ استفاده گردید که مقدار آن برای پرسشنامه «عزت نفس» ۰/۷۹، پرسشنامه «احساس امنیت» ۰/۸۳ و پرسشنامه «اعتماد» ۰/۸۱ بود که نشان می‌داد ابزار مورد استفاده، از همسانی درونی قابل توجهی برخوردارند.

یافته‌ها

ویژگی های جمعیت شناختی زنان مشارکت کننده در تحقیق در قالب جدول ۱ ارائه شده است. براساس داده ها، اغلب زنان پاسخگو را زنان مجرد، با تحصیلات دانشگاهی و در گروه سنی کمتر از ۳۰ سال تشکیل می دادند. در جدول ۳، نحوه توزیع متغیرهای مورد مطالعه به لحاظ نرمال بودن نشان داده شده است. نتایج و داده های جدول ۳، نشان می‌دهد، متغیرهای احساس امنیت، عزت نفس، و اعتماد و ابعاد دوگانه آن، براساسِ شاخص آماری کولموگروف –اسمیرنف[3]، از توزیع نرمال تبعیت می کنند. این به این معناست که داده های پژوهش به گونه ای هستند که قابلیت استفاده از آزمون های پارامتری برروی آنها وجود دارد

1.Rosenberg
2. Gilbert

1.Kolmogorov Smirnov

جدول ۱، توزیع فراوانی متغیرهای جمعیتی پاسخگویان

	مقوله ها	فراوانی	درصد
وضع تاهل	مجرد	۲۲۱	۵۷/۵
	متاهل	۱٦۳	٤۲/۵
تحصیلات	کمتر از دیپلم	٤۲	۱۱
	دیپلم یا فوق دیپلم	۷٦	۲۰
	دانشگاهی	۲٦٦	٦۹
گروه سنی	۱۵-۳۰	۲۰۵	۷۹
	۳۱-٤۵	۱۵۳	۱۱

جدول ۳. شاخص های وضعیت توزیع متغیرهای پژوهش

متغیر	مولفه	کجی	کشیدگی	کولموگروف اسمیرنوف	Sig
احساس امنیت	-	۰/۸۸	۱/۸۰	۱/۱۹	۰/۰۸
عزت نفس	-	۰/۳۳	۰/۲۸	۱/۲۱	۰/۰٦
اعتماد	نمره کلی	۰/۵۹	۰/۸	۱/۲۸	۰/۰٤
	اعتماد بین شخصی	۰/۱۷	۰/۳۰	۱/۳۱	۰/۰۷
	اعتمادشخصی	۰/۳۹	۰/٤۵	۱/۳۲	۰/۱

در جدول ٤، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده است. همچنانکه پیداست، مجموعه ای از همبستگی های معنادار در بین متغیرهای پژوهش وجود دارد. احساس امنیت با عزت نفس، اعتماد و هردو بعد آن همبستگی نسبتا بالایی نشان می دهد. ضریب همبستگی آن با عزت نفس (۰/٦۲) و با اعتماد (۰/۷۱) است که هردو در فاصله اطمینان ۰/۹۹ معنادار می باشند.

جدول ٤. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

	۱	۲	۳	٤	۵
۱.احساس امنیت	۱				
۲.عزت نفس	۰/٦۲**	۱			
۳. اعتماد	۰/۷۱**	۰/۵۸**	۱		
٤. بین شخصی	۰/٦٦**	۰/۵۵**	۰/۷٤**	۱	
۵. شخصی	۰/٦۹**	۰/٦۰**	۰/۷۲**	۰/۷۷**	۱

جهت بررسی روابط بین متغیرها، ابتدا در قالب مدل ۱، اثر اعتماد و عزت نفس بر احساس امنیت با استفاده از تحلیل رگرسیون خطی بررسی شد. یافته ها نشان می دهند، هردو متغیر عزت نفس و اعتماد اثر مثبت و معناداری بر احساس امنیت زنان دارند و قادر هستند ۰/۳۰ تغییرات آن را تبیین کنند. یافته ها بیانگر آن هستند که با بالا رفتن اعتماد و عزت نفس، احساس امنیت در بین زنان افزایش می یابد. در انتها، جهت تصریح روابط متغیرهای اعتماد و عزت نفس با احساس امنیت و کنترل اثر سایر متغیرها، در قالب مدل ۲، متغیرهای زمینه ای جمعیتی تاهل و تحصیلات نیز در مدل وارد شد. همانگونه که یافته ها نشان می دهند، متغیرهای وضع تاهل و تحصیلات زنان اثر معناداری بر احساس امنیت زنان در کلان شهر شیراز ندارند.بر اساس مدل ۲، متغیرهای پژوهش قادرند ۰/۳۰ تغییرات احساس را تبیین کنند.

جدول ۵. تحلیل رگرسیون رابطه اعتماد و عزت نفس با احساس امنیت زنان (مدل ۱)

	B	Beta	T	Sig	R	R^2	F	Sig
اعتماد	۰/٤۰	۰/٤٥	٤/۸۰	۰/۰۰۰	۰/٥۳	۰/۲۸	۲۰/۳٥	۰/۰۰۰
عزت نفس	۰/۳۲	۰/۳۸	٤/۱۰	۰/۰۰۰				
مقدار ثابت	۱/۲٥	–	۳/۲۰	۰/۰۰۲				

جدول ٦. پیش بینی احساس امنیت زنان بر اساس مجموع متغیرهای مستقل (مدل ۲)

	B	Beta	T	Sig.	R	R^2	F	Sig
اعتماد	۰/۳۹	۰/٤۳	٤/٥٥	۰/۰۰۰	۰/٥٥	۰/۳۰	۳۰/٥۳	۰/۰۰۰
عزت نفس	۰/۳۱	۰/۳٦	٤/۳۰	۰/۰۰۰				
تاهل	۰/۲۸	۰/۳۳	٤/۱۸	۰/۰۹٥				
فوق دیپلم	۰/۱٥	۰/۱۲	۲/۸۸	۰/۰٦۲				
دانشگاهی	۰/۲٤	/۱۰	۲/۲۱	۰/۰۸٤				
مقدار ثابت	۲/۱۰	–	٤/۲۰	۰/۰۰۰				

بحث و نتیجه‌گیری

حمله فیزیکی، تهدید، سرقت، قتل، تجاوز به عنف، تصادفات رانندگی، خودکشی، و غیره، واقعیت هایی هستند که در کلان شهرها به وفور قابل مشاهده اند. این امر باعث می شود، کلان شهرها به عنوان نماد جامعه صنعتی معاصر به مکانی ناامن برای برخی گروه ها مانند زنان جوان، سالمندان و کودکان تبدیل شود (شافتو[1]، ۲۰۰۸). اگرچه، در این زمینه اغلب بر طراحی و مدیریت فضاهای شهری مانند محل قرارگیری فضاهای عمومی، ظاهر پارک‌ها، فضاهای باز، بازارها و ایستگاه‌های اتوبوس و غیره، توسط برنامه‌ریزان و طراحان شهری تاکید می شود، اما متغیرهای روانی اجتماعی نیز در مدیریت احساس امنیت و ناامنی، نقش مهمی دارند (برن و

1.Shaftoe

ولچ[1]، ۲۰۰۹). پژوهش حاضردر همین راستا به بررسی نقش اعتماد و عزت نفس در احساس امنیت زنان در کلان شهر شیراز پرداخت که براساس یافته های آن، احساس امنیت در بین زنان در کلان شهر شیراز کمتر از سطح متوسط است. این یافته تحقیق به روشنی بیانگر آن است که کلان شهرها برای زنان مکانی ناامن هستند و آنها همواره با نوعی احساس ناامنی مواجه اند (کارمونا و تیسدل[2]، ۲۰۰۷). یافته تحقیق حاضر بیانگر آن است که ساختار کلان شهرها فارغ از آنکه، کجا استقرار یافته باشند، در ممالک توسعه یا در حال توسعه، برای زنان احساس ناامنی پدید می آورند. به طور طبیعی، احساس ناامنی و ترس در بین زنان، در کلان شهرها که زنان بیشتر در قلمروهای اجتماعی مشارکت یافته اند، نگران کننده است. از یک سو به زنان و تخصص های آنان برای توسعه جامعه نیاز است و از سوی دیگر احساس ناامنی باعث می شود، بخشی از توانایی ها و ظرفیت های آنان، از دست برود. اگرچه، طراحی و مدیریت فضای شهری می تواند به رفع یا تسکین این مساله اجتماعی کمک کند اما نقش متغیرهای روانی اجتماعی نیز ضرورت دارد مورد توجه قرار گیرد.

براساس یافته های تحقیق، رابطه مثبت و معناداری بین اعتماد و احساس امنیت در بین زنان در کلان شهر شیراز وجود دارد و طی آن هرچه اعتماد افزایش می یابد، احساس امنیت نیز افزایش پیدا می کند. به لحاظ نظری، این یافته تحقیق دقیقا منطبق با چارچوب نظری پژوهش است. «اعتماد» یعنی باور به اینکه دیگران چیزی را که از آنان انتظار می رود، انجام می دهند (شیلک و همکاران، ۲۰۲۱). همین امر باعث می شود، اضطراب کاهش یابد و احساس تداوم و نظم در رویدادها (*حتی آنها که به طور مستقیم در حوزه ادراک اشخاص قرار نمی گیرند*) در ذهن تداعی شود و احساس امنیت افزایش یابد. اعتماد برای توسعهٔ حس «تعلق جمعی» به عنوان ضروری ترین مؤلفه «انسجام اجتماعی» ضرورت دارد . چراکه زمینه تعلق و وابستگی بیشتر افراد و تلاش برای توسعه جامعه را فراهم میکند. به این ترتیب، اعتماد سبب اتصال افراد و تقویت روابط جمعی میشود و در سایه این اعتماد، افراد در تقویت امنیت اجتماعی تلاش خواهند کرد. این یافته تحقیق به لحاظ تجربی، با نتایج پژوهش رضادوست و همکاران (۱٤۰۰) و حیدرنژاد و همکاران (۱٤۰۰) در ایران، و نتایج پژوهش مارتینز- فرر[3]و همکاران (۲۰۱۸) در کلان شهر مکزیکوسیتی که نشان دادند، اعتماد می تواند به افزایش احساسِ امنیت و کاهشِ ترس از جرم در بین زنان کمک کند، منطبق است و آنها را تایید می کند.

براساس یافته های تحقیق، رابطه مثبت و معناداری بین عزت نفس و احساس امنیت وجود دارد و طی آن با افزایش عزت نفس، احساس امنیت در بین زنان افزایش پیدا می کند. به لحاظ نظری، این یافته تحقیق منطبق با چارچوب نظری مطرح شده در پژوهش است. «عزت نفس»، به عنوان عزت و احترامی که فرد برای خویشتن قائل است (کاسین و همکاران، ۲۰۱۱) حایز کارکردهای مهمی است. «عزت نفس» بالا، فرد را به شایستگی ها، ارزش مندی، مهارت و توانایی های خود معطوف می سازد. زنان با عزت نفس بالا احساس امنیت بیشتری می کنند چون تصورات مثبت تری از خود، توانایی ها و مهارتهای شان دارند و در نتیجه، بهتر می توانند در مواجهه با محرک های ترس، آنها را مدیریت کنند. این یافته

1. Byrne & Wolch
2. Carmona & Tiesdell
3. Martinez-Ferrer

تحقیق، از بعد تجربی با نتایج پژوهش موحد و همت (۱۳۹۲)، احمدی و فرهادی (۱۳۹٤) در ایران و نیز نتایج پژوهش آسنسیو[1] و همکاران (۲۰۱٤) در آمریکا، که نشان دادند با افزایش و ارتقای عزت نفس، احساس امنیت در بین زنان افزایش پیدا می کند، همسو است و آنها را تایید می کند. سخن پایانی اینکه، در دنیای صنعتی معاصر کلان شهرها بخشی ضروری محسوب می شوند و تجمیع سکونتگاه ها از ابعاد مختلف دارای کارکردها و مزیت هایی است. اما همین کلان شهرها به مکان هایی ناامن برای کودکان، سالمندان و به ویژه، زنان تبدیل شده اند. رفع و تسکین این مساله حاد اجتماعی نیازمند تقویت اعتماد بین شهروندان و ارتقای مهارت عزت نفس در بین زنان به عنوان دو عامل مهم اجتماعی و روانی، است.

ملاحظات اخلاقی: در این پژوهش کلیه ملاحظات اخلاقی رعایت و تمام زنان با رضایت خاطر کامل و پس از اطلاع از اهداف پژوهش، در این پژوهش شرکت کرده اند.

تقدیر و تشکر: این مقاله ماحصل یک پژوهش مستقل با هزینه شخصی است و نویسنده مقاله از پرسشگران و زنان مشارکت کننده که سهم قابل توجهی در به بار نشستن این پژوهش داشته اند، تشکر و قدردانی می نماید.

تضاد منافع: هیچ گونه تضاد منافعی وجود ندارد.

منابع فارسی

احمدی، حبیب.، افراسیابی، حسین.، سروش، مریم.، افراسیابی، حسین. (۱۳۸۸). ترس از جرم در مناطق جرم خیز شهر شیراز. *جامعه شناسی کاربردی*، ۲۰(۲) ۸۰-٦٥.

https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.20085745.1388.20.2.3.7

احمدی، سیروس.، روستا، لهراسب. (۱۳۹۸). بررسی مقایسه ای فرهنگ کار زنان و مردان. *زن و جامعه*، ۲(۲)، ۵۸-۳۹.

https://dorl.net/dor/20.1001.1.20088566.1390.2.6.3.4

احمدی، سیروس.، حیدری، آرمان .(۱۳۹۳). بررسی تفاوت های جنسیتی در احساس ناامنی. پژوهش های راهبردی مسائل اجتماعی، ۳(۱)، ٤٤- ۳۱.

https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23221453.1393.3.1.3.4

احمدی، سیروس.، فرهادی، الهام. (۱۳۹٦). بررسی رابطه مهارت حل مسئله و احساس امنیت در بین زنان. *پژوهش های راهبردی مسائل اجتماعی* ، ٦(۲)، ٤٤- ۳۳.

https://doi.org/10.22108/ssoss.2017.85494.0

افرا، هادی. (۱٤۰۲). فراتحلیل عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان. *برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی*، ۱٤(٥٦)، ۲۳٥-۲۰٥.

https://doi.org/10.22054/qjsd.2022.66403.2322

بخشنده زحمتی، سمیه.، بهیان، شاپور.، حقیقتیان، منصور. (۱۳۹۹). مقایسه احساس امنیت اجتماعی زنان در شهر تهران. *پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی*، ۱۳(۱)، ۱۳۹-۱۱۱.

رضادوست، کریم.، زکوی، اسماعیل.، عسگری، احسان.(۱٤۰۰). بررسی عوامل اجتماعی مرتبط با احساس امنیت اجتماعی (مطالعه موردی ساکنان ناحیه ۲ شهر اهواز). *انتظام اجتماعی*، ۱۳(۲)، ۲۱٦-۱۸٥.

1. Asencio

روانشاد، اعظم.، سیدی، فرانک.، یارمحمدتوسکی، مریم. (۱٤۰۰). تبیین احساس امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهر اراک. *مجله دانشکده دندانپزشکی مشهد*، ٦(۵)، ٤۰۹٦-٤۰۸۳.

https://doi.org/10.22038/mjms.2021.20471

حیدرنژاد، علیرضا.، مجدی، علی اکبر.، سلیمان پور چرمی، رحمان. (۱٤۰۰). بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر مقوله احساس امنیت در بین روستائیان مرزنشین (مطالعه موردی: شهرستان مرزی کلات). *علوم و فنون مرزی*، ۱۰(۲)، ۲۰۳-۱۷۵.

شربتیان، محمدحسن.، جهانشیری، جواد.، قاسمی، محمد. (۱٤۰۱). نقش ابعاد هویت اجتماعی در احساس امنیت دبیران مدارس دوره متوسطه دوم شهر مشهد. *مطالعات فرهنگی-اجتماعی خراسان*، ۱٦(۳)، ۱۹۳-۱۲۸.

عبیدی، پرنیان.، حجتی، وحیده.، عظمتی، حمیدرضا. (۱٤۰۲). بررسی مولفه‌های موثر بر ارتقاء احساس امنیت زنان و پیشگیری از جرم در طراحی مجتمع‌های مسکونی. *معماری و شهرسازی پایدار*، ۱۱(۱)، ۱٤٤-۱۲۷.

https://doi.org/10.22061/jsaud.2022.8805.2019h

گلی، علی. (۱۳۹۰). زنان و امنیت در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: پارک آزادی شیراز). *جامعه شناسی تاریخی*، ۳(۲)، ۱٦۵-۱٤۳.

گیدنز، آنتونی. (۱٤۰۱). جامعه شناسی. ترجمه حسن چاووشیان. تهران: نشرنی .

مازلو، آبراهام. (۱۳۷٦). انگیزش و شخصیت. ترجمه احمد رضوانی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

مرکز آمار ایران. (۱۳۹٦). گزیده نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵، تهران: مرکز آمار ایران.

میرفردی، اصغر.، احمدی قارنایی، حکیم. (۱۳۹۵). پرسشنامه اعتماد اجتماعی. *مجله روانشناسی اجتماعی*، ۱۰(۲)، ۲۸-۱۵.

میرکتولی، جعفر.، جعفرخانی، زهرا.، خاک جسته، سها. (۱٤۰۲). سنجش عوامل اجتماعی-کالبدی مؤثر بر حس امنیت زنان در فضاهای شهری مطالعه موردی: خیابان امام خمینی شهر گرگان. *جغرافیای اجتماعی شهری*، ۱۰(۱)، ۲۱۱-۱۹۵.

https://doi.org/10.22103/JUSG.2023.2096

موحد، مجید.، همت، صغری. (۱۳۹۲). مطالعه عوامل فرهنگی و اجتماعی مرتبط با احساس امنیت اجتماعی زنان. *زن و جامعه*، ٤(۱٤)، ۸۳-۵۵.

نوروزی، فیض الله.، فولادی سپهر، سارا. (۱۳۸۸). بررسی احساس امنیت اجتماعی زنان ۲۹-۱۵ ساله شهر تهران و عوامل اجتماعی موثر بر آن. *نشریه راهبرد*، ۱۸(۵۳)، ۱۵۹-۱۲۹.

References

Afra, H. (2023). Meta-analysis of factors affecting women's sense of social security. *Social Welfare and Development Planning*, 14(56), 205-235. (In Persian)
https://doi.org/10.22054/qjsd.2022.66403.2322

Ahmadi, H. Afrasiabi, H., Soroush, M., & Afrasiabi, H. (2009). Study of fear of crime in high crime areas in Shiraz. *Journal of Applied Sociology*, *20*(2), 65-80. (In Persian)
https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.20085745.1388.20.2.3.7

Ahmadi, S. & Roosta, L. (2011). An investigation on gender differences in work culture. *Journal of Woman and Society,* 2(2), 39-58. (In Persian)
https://dorl.net/dor/20.1001.1.20088566.1390.2.6.3.4

Ahmadi, S. & Heidari, A. (2014). A study of gender differences in feelings of insecurity. *Strategic Research on Social Problems*, 3(1), 31-44. (In Persian)
https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23221453.1393.3.1.3.4

Ahmadi, S. & Farhadi, E. (2014). A study of relationship between problem-solving skills and feelings of security among women. *Strategic Research on Social Problems*, 6(2), 33-44. (In Persian)
https://doi.org/10.22108/ssoss.2017.85494.0

Asencio, E.A., Merrill, M. & Steiner, M. (2014). Self-esteem, the fear of crime, and the decision to protect oneself from victimization. *Sociological Forum*, 29(3), 587-606. http://dx.doi.org/10.1111/socf.12105

Bakhshandeh Zahmaty, S., Behyan, S. & Haghighatian, M. (2020). The analysis of women's sense of security in north and south parts of Tehran. *Order and Security Research Journal*, 13(1), 111-139. (In Persian)

Baumeister, R., Smart, L. & Boden, J. (1996). Relation of threatened egoism to violence and aggression: the dark side of high self-esteem. *Psychological Review*, 103, 5–33.
https://doi.org/10.1037/0033-295x.103.1.5

Baumeister, R., Campbell, J. D., Krueger, J. I. & Vohs, K. D. (2003). Does high self-esteem cause better performance, interpersonal success, happiness, or healthier lifestyles? *Psychological Science in the Public Interest*, 4 (1), 1-44.
https://doi.org/10.1111/1529-1006.01431

Beck, U. (1999). *World risk society*. Cambridge: Polity Press.

Bradley, M. M., Codispoti, M., Sabatinelli, D. & Lang, P. J. (2001). Emotion and motivation II: Sex differences in picture processing. *Emotion*, 1(3), 300-319.
http://dx.doi.org/10.1037/1528-3542.1.3.300

Byrne, J. & Wolch, J. (2009). Nature, race, and parks: Past research and future directions for geographic research. *Progress in Human Geography,* 33(6), 743-765.

Carmona, M. & Tiesdell, S. (2007). *Urban design reader*. Oxford: Architectural Press.

Ferraro, K.F. (1994). *Fear of crime: Interpreting victimization ris*k. New York: State University of New York Press.

Feinstein, L. (2000).*The relative economic importance of academic, psychological and behavioral attributes developed in childhood.* London: School of Economics & Political Sciences.

Franzese, R. J. (2015). *Sociology of deviance: Differences, tradition and stigma*. New York: Charles C Thomas.

Giddens, A. (2022). *Sociology*. (H. Chavoshian, Trans.). Tehran: Ney Publication. (In Persian)

Goli, A. (2011). Women and security in urban public spaces (Case study: Azadi Park, Shiraz*). Historical Sociology*, 3(2), 143-165. (In Persian)

Hansford, B. C. & Hattie, J. A. (1982). The relationship between self and achievement performance motivation. *Review of Educational Research*, 52, 42– 123.
https://doi.org/10.3102/00028312034004691

Judge, T. A. & Bono, J. E. (2001). Relationship of core self-evaluations traits – self-esteem, generalized self-efficacy, locus of control, and emotional stability with job satisfaction and job performance: A meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 86, 80–92.
https://doi.org/10.1037//0021-9010.86.1.80

Kassin, S., Fein, S. & Madkus, H. R. (2011*). Social psychology*. New York: Wadsworth.

Martinez-Ferrer, B., Vera, A. J., Musitu, G. & Montero-Montero, D. (2018). Trust in police and fear of crime among young people from a gender perspective: The case of Mexico. *Violence & Gender*, 5(4), 226-232.
http://dx.doi.org/10.1089/vio.2017.0080

Maslow, A. (1998). *Motivation and personality*. (A. Rezvani, Trans.). Mashhad: Astan Quds Razavi Publication. (In Persian)

Mirkatoli, J., Jafarkha, Z. & Khakjeteh, S. (2023). Measuring social-physical factors affecting women's sense of security in urban spaces, Case study: Imam Khomeini St., Gorgan city. *Urban Social Geography*, 10(1), 195-211. (In Persian)
https://doi.org/10.22103/JUSG.2023.2096

Mirfardi, A. & Ahmadi Qarnaei, H. (2016). Social trust questionnaire. *Journal of Social Psychology*, 10(2), 15-28. (In Persian)

Mooney, L. A., Knox, D. & Schacht, C. (2007) *Understandings social problems.* New York: Thomson Wadsworth.

Morris, W. (1970). *The American heritage dictionary of the English language.* Boston: Houghton Mifflin Co.

Movahed, M. & Hemmat, S. (2016). An investigation of cultural and social factors affecting women's sense of social security. *Women and Society*, 4(14), 55-83. (In Persian)

Nolan, P. & Lenski, G. (2009). *Human societies: An introduction to macro sociology*. London: Paradigm.

Norouzi, F. & Fouladi Sepehr, S. (2009). Study of the feeling of social security among women aged 15-29 in Tehran and the social factors affecting it. *Strategy*, 18(53), 129-159 ([n Persian)

Obeidi, P., Hodjati, V. & Azemati, H. R. (2023). Investigation of effective components on promoting women's sense of security and crime prevention in the design of residential complexes. *Journal of Sustainable Architecture and Urban Design*, *11*(21), 127-144. (In Persian)
https://doi.org/10.22061/jsaud.2022.8805.2019h

Polko, P. & Kimic, K .(2023). Gender as a factor differentiating the perceptions of safety in urban Parks. *Ain Shams Engineering Journal,* 13(3), 1-15.
http://dx.doi.org/10.1016/j.asej.2021.09.032

Ravanshad, A., Seyedi, F. &Yarmuhammad Touski, M. (2021). Explaining the feelings of social security in public spaces of Arak city. *Medical Journal of Mashhad University of Medical Sciences*, 64(5), 4083-4096. (In Persian).
https://doi.org/10.22038/mjms.2021.20471

Rezadoost, K., Zakavi, E. & Asgari, E. (2021). Investigating social factors related to the feeling of social security (Case study: Residents in Ahvaz city). *Social Order*, 13(2), 185-216. (In Persian)

Rubin, M. , Hewstone, M. (1998). Social identity theory's self-esteem hypothesis: a review and some suggestions for clarification. *Review of Personality and Social Psychology*, l(2), 40–62.
https://doi.org/10.1207/s15327957pspr0201_3

Shaftoe, H. (2008). *Convivial urban spaces*. London: Earthscan Publishers.

Scheff, T. J., Retzinger, S. M. & Ryan, M. T. (1989*). Crime, violence and self-esteem: Review and proposals. In: A.M. Mecca., N. J. Smelser. & J. Vasconcellos (Eds.),* The social importance of self-esteem. Berkeley: University of California Press.

Schilke, O., Reimann, M. & Cook, K. S. (2021). Trust in social relations. *Annual Review of Sociology*. 47 (1), 239–259.
https://doi.org/10.1146/annurev-soc-082120

Sharbatiyan, M. H., Jahanshiri, J. & Ghasemi, M. (2022). The Role of Social Identity Dimensions in the Sense of Security Among High School Teachers in *Mashhad. Khorasan Cultural-Social Studies*, 16(3), 93-128. (In Persian)

Statistical Center of Iran (2017). Population and housing census 2016. Tehran: SCI Publication. (In Persian)

Syeda Samar, Z., Sidra, H., Ukhra. B., Rubina, M., Tayyaba, S. & et al. (2024). Fear of crime victimization among females in public spaces. *Journal of Health and Rehabilitation Research*, 4(2), 1-14.

https://doi.org/10.61919/jhrr.v4i2.1017

Steffenhagen, L. A. & Steffenhagen, R. A. (1985). Self-esteem and primary demographic characteristics of alcoholics in a rural state. *Journal of Alcohol & Drug Education*, 30, 151-159.

https://doi.org/10.1093/alcalc/agr125

Tatiana, B., Kobicheva, A., Tokareva, E. & Mokhorov, D. (2022). The relationship between students' psychological security level, academic engagement and performance variables in the digital educational environment. *Education and Information Technologies,* 27, 9385–9399.

https://doi.org/10.1007/s10639-022-11024-5

Taylor, S. E. & Brown, J. D. (1989). Illusion and well-being: A social psychological perspective on mental health. *Psychological Bulletin*, 103, 193–210.

Warr, M. (1984). Fear of victimization: Why are women and the elderly more afraid? *Social Science Quarterly*, 65(3), 681-702.

World Bank .(2025). Labor force participation rate. Available at: https://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.CACT.FE.ZS

Sztompka, P. (2003). *Trust: A sociological theory*. Cambridge: Cambridge University Press.